

KAKO DA NAĐEMO ANOPLOPHORA GLABRIPENNIS?

Anoplophora glabripennis možemo naći pregledom drveća u dvorištu oko kuće ili zgrade u kojoj živimo ili u parku. Ukoliko na drvetu postoje debele, starije grane koje su se osušile to može biti znak da je drvo napadnuto strižibubom. Oko drveta se vidi pilotina koja izgleda kao brašno, samo nije bijela već žuta. I stablo i donji dio drveta pri korijenu budu kao posuti ovim žućkasto/braonkastim "brašnom". Na takvom drveću se mogu naći odrasle jedinke na deblu ili skrivene u lišću koje je opalo.

Ukoliko nema pilotine i okruglih otvora prečnika oko 1-2 cm oko osnove glavnih grana, razlog sušenja grana drveta ili cijelog stabla vjerovatno nijesu strižibube već nešto drugo.

ŠTA DA RADIMO KADA NAĐEMO ANOPLOPHORA GLABRIPENNIS?

Ukoliko želite da nam pomognete da nađemo ovog insekta uradite sledeće:

Pregledajte drveće koje imate oko kuće i škole, u parku ili voćnjaku,... i ako nađete da se neko drveće suši i da ima opisano "brašno" oko osnove drveta onda:

- pođite na stranicu <http://project-lovcen.me/page.php?id=30> (potrebna internet konekcija) i instalirajte na vaš mobilni android/smart phone jednu od dvije aplikacije za mobilne telefone **KOMARAC APP** ili **VECTOR INSPECT**. Link za Google Play APP Store su na dnu početne stranice LOVCEN Projekta. Linkovi su sigurni i instaliranje APP-a ne može oštetiti vaš telefon. Kada instalirate bilo koju od navedene dvije aplikacije otvorite je i slikajte simptome na drvetu ili samog insekta, ako ga uhvatite. Pošaljite sliku (potrebna internet konekcija), mi ćemo je dobiti (dobićemo i geografske koordinate mjesta gdje ste napravili sliku), pregledati/analizirati i izaći na teren da pogledamo stablo;

ili

obavjestite **Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Odsjek za fitosanitarne poslove/Fitosanitarnoj inspekciji**, da postoji opisani problem na drveću u vašoj okolini **na broj telefona 020 621-111, 020 201-945, faksom 020 621-008, 020 201 946, e-mail: info@ubh.gov.me** ili na adresu **Serdara Jola Piletića br.26, 81000 Podgorica.**

Hvala !!!

Flajer je štampan kao rezultat Programa fitosanitarnih mjera za 2017. godinu - Posebni nadzor i fitosanitarne mjere *Anoplophora glabripennis*, koji je finansiran od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja - Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Autor: dr Igor Pajović

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
Sektor za fitosanitarne poslove

INSEKTI SU ČUDNA I INTERESANTNA STVORENJA

Anoplophora glabripennis (čita se Anoplofora glabripennis)

Podgorica, 2017.

ŠTA JE STRIŽIBUBA?

Strižibube su insekti tvrdokrilci, odnosno insekti kojima su prednja krila očvrsla i pokrivaju zadnji dio tijela odozgo kao oklop. Jedan od tvrdokrilaca je svima poznata, buba-mara. Njeno tijelo je crne boje, a očvrsla prednja krila su crvene boje sa crnim tačkama. Kada raširi krila ispod se nalaze neočvrsla opnasta krila pomoću kojih leti. Najuočljivija karakteristika strižibuba su pipci. Svi insekti imaju pipke, kod različitih insekata pipci mogu biti različitog oblika, kratki, dugi, kao niti, kao lepeze... Kod strižibuba pipci su jako dugi i kod većeg broja vrsta duži od tijela. Opšte je poznato da su insekti prilično male životinje. Kod nas su insekti dužine od par milimetara do par centimetara. Strižibube spadaju u grupu velikih insekata.

Strižibube imaju prednja čvrsta krila koja pokrivaju zadnji dio tijela kao oklop, imaju jako duge pipke i veličine su par centimetara.

Izgled stržibuba:

KOJA NAS STRIŽIBUBA INTERESUJE?

Anoplophora glabripennis – jedna od dvije azijske strižibube.

Zbog čega nas ona interesuje?

Postoje vrste životinja i biljaka koje se zovu invazivni organizmi. To su organizmi koji bivaju prenešeni na razne načine iz dijela svijeta gdje prirodno žive u neki drugi dio svijeta gdje ih do tada nije bilo. U novom dijelu svijeta nastane se i počinju da se razmnožavaju. Veliki broj invazivnih vrsta su štetni organizmi. Jedna takva vrsta je i *Anoplophora glabripennis*. Porijeklo ovog insekta je Daleki istok (Kina). Prvo je prenešena u USA, u zadnje vrijeme se pojavljuje i u Evropi. Prvi put je pronađena i u Crnoj Gori u avgustu 2015. godine u Lastvi Grbaljskoj. Kako je jako štetna neophodno je utvrditi da li je i dalje prisutna i da li se raširila i na druga područja u Crnoj Gori.

Odrasli insekti su crne boje sa bijelim mrljama po tijelu i bijelo do bijelo/plavičasto obojenim djelovima nogu i pipaka.

Izgled *Anoplophora glabripennis*

Lijevo: mužjak (manji je i ima duže pipke) i ženka; desno gore larve, desno dolje lutka

Anoplophora glabripennis jaja polaže u drveću. Iz jaja se pile larve i ubuše se u drvo. Larve se hrane drvetom/drvnom masom i rastu. Da bi završile svoj razvoj i pretvorile se u odrasle jedinke larve se hrane drvetom i time postaju jako štetne. Na napadnutom drvetu se prvo suše manje pa velike grane, a može doći i do sušenja cijelog drveta.

KAKO IZGLEDA NAPADNUTO DRVO?

Na najdebljim granama se vide okrugli otvori prečnika oko 1-2 cm, koji nastaju jer odrasli insekti izlaze iz drveta u kojem su se hranili dok su bili larve. To su mužjaci i ženke koji napuštaju drvo radi parenja nakon čega ženke polažu jaja za novu generaciju. U Kini ovi insekti u zavisnosti od temperature imaju jednu generaciju godišnje, a u hladnijim djelovima Kine imaju jednu generaciju u dvije godine. Kod nas, najvjerovatnije, imaju jednu generaciju u toku jedne godine.